

Evoluční ekonomie

Vladan Hodulák

Ekonomie a evoluce

- Hlavní otázky pro ekonomickou analýzu dle A. Smithe
 - Jak je koordinována ekonomická aktivita?
 - Jak vysvětlit současnou konstelaci vstupů a výstupů? Jak vysvětlit cenu práce a půdy?
 - Jak probíhá proces ekonomické změny (rozvoje)?
- R. Malthus
 - populační teorie jako inspirace pro Darwinův koncept přirozeného výběru

Počátky evoluční ekonomie

- T. Veblen (1919)
 - zavedení pojmu evoluční ekonomie
 - selekce na úrovni institucí
- J. Schumpeter (1934)
 - specifická nedarwinovská verze evoluce
 - analýza technologické změny, role podnikatelů a inovací, fenomén kreativní destrukce
- Role rakouské školy
 - C. Menger (1892) – evoluce peněz
 - F. A. Hayek (1973) – spojení kulturní a ekonomické evoluce
- Nelson a Winter (1982)
 - competence puzzle, role zažitých organizačních postupů
 - vznik moderní evoluční ekonomie

Základní principy

- Změna jako typický jev, rovnováha jako výjimka
- Zásadní důležitost mechanismu vytváření novinek v procesu hospodářské změny
- Komplexita hospodářského systému vedoucí k jeho nepředvídatelnosti
- Omezená lidská kognitivní kapacita (omezená racionalita)
- Komplexní struktury mohou vzniknout na základě sebeorganizace bez potřeby vědomého vnějšího designu.

Dělení

- Hlavní dělení dle Hodgsona
 - Ontogenetické teorie (teorie rozvoje)
 - Fylogenetické nebo také populační teorie
- Dělení dle Nelsona a Wintera
 - Analýza ekonomické změny na úrovni organizace či sektoru hospodářství
 - Technologická změna a hospodářský růst v rámci hospodářství jako celku

Evoluce na úrovni sektorů hospodářství

- Inspirace Schumpeterem – kapitalismus jako evoluční systém neustálé inovace a kreativní destrukce
- Nelson a Winter (1982)
 - Role organizovaného výzkumu a vývoje
 - Stabilita konkurenčního prostředí
 - Kumulativní technologická změna
 - Vnější zdroj změny (věda)

Evolution na úrovni sektorů hospodářství

- Koevoluce technologie a struktury odvětví často vytváří specifický „životní cyklus“
- Vzorový model vývoje automobilového průmyslu
 - Úvodní fáze nejistoty
 - Vznik dominantního designu
 - Koncentrace odvětví
 - Role kreativní destrukce
- Další příklady – pneumatiky, televizory